

enig med mig i, og i alt Fald er det sikkert, at Alt, hvad jeg talte om, forsaavidt det laa udenfor Sagen, var Svar paa Noget, som var kommet fra hans Side. Altsaa tror jeg ikke, det er Noget, der paa nogen Maade kan blive til Bebreidelse for mig. Den ærede Rigsdagsmand var isørigt saa velvillig i sine Udtalelser angaaende det, som jeg havde sagt om Theatret, at jeg, da vi jo ellers saa sjældent kunne komme til at sige hinanden Behageligheder, vil gribe denne Leilighed i Flugten — jeg veed ikke at jeg paa anden Maade let kunde finde en mere passende Leilighed — til at takke den ærede Rigsdagsmand for hans Velvillie ved denne Leilighed. Jeg tror imidlertid, at den ærede Rigsdagsmand sagde noget for Meget, naar han mente, at mine Udtalelser om Theatret vare saa varme og havde sig saa høit, at de bleve begejstrede. Det var i det Mindste ikke min Agt. Men naar jeg vil anvende den samme Velvilligheds-Maalestok ligeoverfor det ærede Medlems Ytringer om Theatret, saa tror jeg at maatte gjøre den Erklæring, som jeg tror er mere begrundet end det ærede Medlems Udtalelse om mig, at den ærede Rigsdagsmand var langt mere begejstret og, om man vil, løftet end jeg. Skulde det imidlertid komme til Spørgsmaal om, hvem af os der kom høiest, tvivler jeg ikke paa, at der er flere her i Salen, som mene, at vi begge kom for høit; mindre jeg, fordi man nu en Gang kjender min Stilling til Theatret, mere den ærede Rigsdagsmand, fordi det maatte er paafaldende for Mange, at han har disse Følelser. Jeg veed meget vel, at den ærede Rigsdagsmand udtalte sig saa varmt, saa begejstret, saa løftet, hvad man nu vil kalde det, fordi han talte af den fulde og faste Overbevisning, som jeg veed, at det ærede Medlem har i saa Henseende. Jeg vil dog rigtig nok frav sige til, at det er mig aldeles gaadefuldt, hvorledes det ærede Medlem nu, ligesom jeg erindrer, at han optraadte ved en tidligere Leilighed, som jeg dog ikke vil berøre, hvor stærkt fristet jeg end kunde være dertil, for ikke nu at forstyrre den smukke Stemning mellem os, kan, for at blive ved, hvad der nu ligger for, selv for det store Formaalets Skyld, som han mener at maatte høre sig for, ville stemme for Noget, som vil medføre Lutningen eller Ophøret af det kongelige Theater. Det forekommer mig efter min bedste Overbevisning ufatteligt, at han med sin Følelse for Theatret kan stemme saaledes, al den Stund det forekommer mig, at det staar i temmelig fjern Forbindelse med det af ham eftertragtede Maal, hvilket jeg forøvrigt ikke nu skal gaa nærmere ind paa, da jeg kun har Ordet for en personlig Bemærkning. Men jeg vil blot tilføje, hvad der jo ogsaa berører mit personlige Forhold til Theatret, at, naar det ærede Medlem uttrede, at jeg havde brugt Penge uden Bevillingsmagtens Samtykke, og mente, at det netop skulde være den saa vægtige Opfordring til nu at træde

op paa den Maade, som han nu har gjort, skal jeg gjentage, at der efter min fulde Overbevisning — og jeg tror, at det skal blive godtgjort for enhver billig og retfærdig Domstol, naar Alt bliver overveiet, og man ser, hvad der virkelig har fundet Sted —, ikke er Tale om, at der fra min Side er brugt Noget, hvortil der skulde Bevillingsmagtens Samtykke. Derom tror jeg ikke, der kan være nogen Tvivl, og det er i fuld Overensstemmelse med, hvad Tscherning udtalte. Det er sikkert, at han osie gik temmelig nær ind paa Livet af det, som han talte om, og brugte Udtryk, der maatte være mer eller mindre heldigt valgte; men naar Alt kommer til Alt, var det ikke de Ojensstande, det dreiede sig om, det var kun den fremtende Maade, hvorpaa han pleiede at udtrykke sig. Hovedindholdet af Tschernings Udtalelse, som den ærede Ordfører citerede, var imidlertid: Lad os være fri for alle disse indre Sager, for alt det, som vi ikke kunne sælde nogen Dom over, lad Theatret arbejde med sine egne Kræfter og lad det raade over, hvad det selv har erhvervet sig. Det er det Grundprincip, der har staaet uforandret siden 1856, og som har faaet sin Stadsfæstelse i 1870.

J. A. Hansen: Jeg vil saamænd heller ikke bidrage til at forstyrre den sieblifikke gode Stemning mellem den ærede Rigsdagsmand og mig. Jeg siger ogsaa, at det er saa sjældent, at jeg har den Glæde og Fordel, at han taler til mig i den Tone; men Sagen er den, at det ærede Medlem mener, at han ikke var poetisk og høitflyvende. Ja, det ligger jo i, at det for ham meget mere end for mig er den daglige Udtryksmaade at udtale sig i begejstrede Toner, hvor jeg taler ganske nøgternt og roligt, og derfor siger jeg, at det glæder mig, at det ærede Medlem fandt, at det, jeg før sagde, virkelig kom fra Hjertet, det kan jeg vidne, at det gjorde; men disse meget begejstrede Udtryk, som det ærede Medlem brugte, var jeg noget bange for at vedkjende mig. Det ærede Medlem behøvede ikke for mig at forstikke om, hvad hans Mening og Overbevisning om dette Spørgsmaal, saa lidt som om noget andet, er, men jeg danner mig min Mening om, hvorledes hans Handlinger som Minister have maattet bedømmes, og denne Dom faldes jeg ganske efter min egen fulde Overbevisning. Jeg vil sige, at det ærede Medlems hele Stilling til Theaterbygningen og den hele Historie fra den Tid have styrket mig til virkelig at bryde med mig selv, for saa vidt at jeg anser mig for nødt til at stemme for dette Forslag. Det har det ærede Medlems Stilling dengang sin fulde Part i, uden at jeg vil sige, at det var ham vitterligt; paa ingen Maade. Men naar en Minister kan handle saaledes med Statens Penge, selv om han mener, at han er i sin fulde Ret dertil, saa siger jeg, naar jeg holder mig til Forsætningen og dens Bestem-